

Handleplan 2023 for indsatsområder i affaldsplanen

Planlagt	Nr.	Indsatsområde og projektforslag	Målsætning	Klimaeffekt	Handling/status april 2023	Forventet opstart
Tekst fra affaldsplan					Udfyldes løbende	
2023	1	Forebyggelse, reparation og genbrug	Vi vil øge opmærksomheden på forebyggelse, reparation og direkte genbrug og i samarbejde med borgere og partnere afprøve nye initiativer (...) Helt overordnet vil vi reducere affaldsmængden pr. borger med 8 % inden 2025			
	1.1	Udbygge reparationstilbud (K)	Vi vil fortsætte samarbejdet med Lejres Repair Caféer og understøtte eventuelle nye initiativer om reparation og forberedelse til genbrug	1	Der er afholdt årsmøde med repaircaféerne primo 2023. De ønsker 1) en pulje, hvor de kan ansøge om støtte til at udvikle repair-caféerne (se pkt 1.2), 2) at Lejre Kommune bidrager til at brede kendskabet til repair caféerne ud, 3) at samarbejdet ml. caféerne understøttes ved f.eks. udveksling af erfaringer på de årlige møder faciliteret af kommunen. Alle tre punkter vil blive igangsat og gennemført i 2023	2023
	1.2	Genbrugspuljen	Vi vil tilbyde borgerne timer og ressourcer til at understøtte idéer i et passende omfang. Der er tale om en straks-pulje, som kræver et minimum af administration	3	Puljen skal bl.a. give repair caféerne muligheder for at søge til drift og udvikling af deres repair caféer, men er også åben for andre med gode idéer. Der lægges i tildelingen udover at fremme forebyggelse, reparation og genbrug vægt på fællesskab, blivende potentiale og at pengene bruges indenfor en forholdsvis kort tidsramme. Puljen vil i sine vilkår læne sig op af klima-uge-puljen og samtænkes med denne, hvor der måtte være overlap.	2023
	1.3	Demonstrationsprojekter om forebyggelse, reparation og direkte genbrug (K)	Vi vil i samarbejde med borgere, virksomheder m.m. igangsætte relevante projekter med forebyggelse, reparation og direkte genbrug for at vise hvordan det nemt kan lade sig gøre, fx at etablere lokale bytte- og genbrugscentraler til f.eks. Bøger, undgå emballage m.m.	1	Der er mange muligheder indenfor dette initiativ. Vi har drøftelser i gang med foreningen Boglæns, der recirkulerer bøger. Vi har drøftelser igang med lokal håndværker, der ønsker at bygge f.eks. madaffaldsposestativer af genbrugstræ. Der er dog indtil videre ikke planlagt initiativer i 2023.	2024
	1.4	Støtte lokale initiativer	Vi vil støtte borgernes private initiativer til f.eks. Tematiske loppemarkeder og byttemarkeder, f.eks. Ved at stille lokaler eller andre ressourcer til rådighed. Vi kan også tilbyde at være værter for workshops og lignede arrangementer eller ved at tilbyde indsigter i affaldshåndtering til lokale aktionsgrupper, grønne landsbyværter og lignende.	3	Vi vil stå til rådighed for sparring for private initiativer, når vi bliver kontaktet, men ikke i første omgang selv sætte noget i værk, da vi vil se, hvad der opstår ud af genbrugspuljen (se 1.2)	2024
	1.5	Formidling af klimavenligt forbrug (K)	Vi vil informere om sammenhængen mellem minimering og sortering af affald til genbrug til fordel for klimaet. Evt. med særligt fokus på plast	?	Vi vil i klimaugen sætte fokus på klimavenligt forbrug på forskellig vis, gennem kommunikation online og fysiske events.	2023
2026	2	Plast	Vi vil arbejde med hele værdikæden for plastaffald: kildesortering, transport, omlastning og udsortering hos modtageanlægget for at få mest mulig kvalitet i alle led i kæden. Vi vil have mere plast til genanvendelse og så lidt som muligt til forbrænding og arbejde for at mere plast sorteres i			
	2.1	Minimere mængden af plastaffald (K)	Vi vil opfordre borgere og virksomheder til at generere mindre plastaffald gennem fx en kommunikationsindsats. Indsatsen følger op på arbejdet med indsatsområde 1: Forebyggelse der igangsættes allerede i 2023.	?	Endnu ikke igangsat	2026
	2.2	Mere og bedre genanvendelse af plast (A)	Vi vil få platen ud af restaffald og brændbart storskrald, fx gennem en kommunikationsindsats til borgere og virksomheder og ved fx at stille krav i udbud om 60 % reel genanvendelse af plast. Vi vil også sikre, at mere plast sorteres i en kvalitet, der er høj nok til at blive til nye produkter.	3	Endnu ikke igangsat	2026
	2.3	Justerer ordningen ift. producentansvar	Vi vil justere vores ordning for plast i forhold til de nye krav om emballageproducentansvar.	3	Endnu ikke igangsat	2026
	2.4	Optimal bortskaffelse af bioplast (emballage) (A)	Vi vil have et særligt fokus på bioplasten og dens rolle i plastgenanvendelsen.	1	Endnu ikke igangsat	2026
2023	3	Biøkonomi	Vi vil minimere madspild og fastholde de gode sorteringsvaner. Vi vil forbedre genanvendelsen og se på klimabelastningen fra haveaffald og sikre reel genanvendelse af 75 % af haveaffaldet i 2025. Vi vil også se på udnyttelsen af andre biomasser i kommunen			
	3.1	Minimere madspild (A) (K)	Informere om hvordan man undgår madspild i husholdningerne og sætte fokus på madspild i udvalgte brancher og fastholde de gode sorteringsvaner af det madaffald, der er efter madspild er forebygget.	5	Vi har en flot genanvendelse af madaffaldet. Men endnu bedre ville det være, hvis der ikke var så meget madspild. Evt. en kommunikationsindsats i klimaugen 2023. Man kunne også kombinere det med tilbud til virksomheder om deltagelse i kommunale ordninger, hvis det bliver politisk besluttet. Afventer muligheder	2024
	3.2	Mere og bedre genanvendelse af madaffald (A)	Vi vil undersøge mulighederne for at forbedre behandlingen af madaffaldet	1	I samarbejde med ARGO	2024
	3.3	Reducere klimabelastningen fra haveaffald (A)	Vi vil reducere klimabelastningen fra haveaffald, herunder sætte fokus på genanvendelse af haveaffaldet i borgernes egne haver	2	I samarbejde med ARGO.	2024
	3.4	Undersøge potentialet for udnyttelse af andre biomasser end haveaffald og madaffald fx grønt afklip	I den nationale affaldsplan nævnes fx spildevandsslam som et potentielt interessant affaldsprodukt, som kommunerne kunne stille krav om bedre genanvendelse af	?	Affalds- og genbrugsteamet vil facilitere en intern tværgående drøftelse mellem forskellige fagområder i kommunen for at afsøge hvilke potentielle biomasser, der kunne findes bedre udnyttelser af og på baggrund heraf se på om der skal igangsættes et projekt på dette område	2024
	3.5	Videndeling	Vi vil videndele ved at opøge eller selv etablere vidensnetværk for biøkonomi	1	Vi vil i 2023 indgå i netværk omkring bioaffald - både madaffald, haveaffald og øvrige bioressourcer for at kunne fokusere indsatsområdet nærmere fra 2024	2023
2023	4	Bygge- og anlægsaffald	Vi vil arbejde med affaldshierarkiet i forhold til bygge- og anlægsaffald for om muligt at forebygge mængder til bortskaffelse. Derudover arbejde med genanvendelse. Vi			
	4.1	Forebygge bygge- og anlægsaffald (K)	Vi vil forebygge bygge- og anlægsaffald gennem kommunikation og rådgivning af entreprenører og bygherrer. Gerne i samarbejde med brancheorganisationer og lign.	?	Arbejdet med bygge- og anlægsaffald udskydes foreløbigt, da organiseringen af denne indsats i Lejre Kommune afventer afklaring af hvilke opgaver, der selskabsføres fra 2024.	2024
	4.2	Mere og bedre genanvendelse af bygge- og anlægsaffald (K)	Vi vil afsøge mulighederne for at sikre mere og bedre genanvendelse af bygge- og anlægsaffald f.eks. Ved at rådgive om hvordan genanvendelige materialer fra et nedrivnings/ombygningsprojekt kan anvendes som ressourcer i et andet lokalt bygge- eller renoveringsprojekt.	5	Arbejdet med bygge- og anlægsaffald udskydes foreløbigt, da organiseringen af denne indsats i Lejre Kommune afventer afklaring af hvilke opgaver, der selskabsføres fra 2024.	2024
	4.3	Demonstrationsprojekt om forebyggelse, genbrug og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald (K)	Vi vil igangsætte relevante projekter vedrørende forebyggelse, genbrug og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald fra Lejre Kommunes egne bygninger og anlæg og arbejde med hvilke krav til andelen af genbrug i nybyggeri, der kan sættes. Vi vil se på muligheden for at udvide materialelageret af genbrugte bygge- og anlægsmaterialer	3	Arbejdet med bygge- og anlægsaffald udskydes foreløbigt, da organiseringen af denne indsats i Lejre Kommune afventer afklaring af hvilke opgaver, der selskabsføres fra 2024.	2024
	4.4	Videndeling	Deltage i netværk for at vedligeholde og forbedre det interne vidensniveau på området	1	Arbejdet med bygge- og anlægsaffald udskydes foreløbigt, da organiseringen af denne indsats i Lejre Kommune afventer afklaring af hvilke opgaver, der selskabsføres fra 2024.	2024

2025	5	Tekstiler	Vi vil regulere den eksisterende ordning for indsamling af tekstiler jævnfør Den nationale affaldsplan. Derudover vil vi afsøge muligheder for bedre genbrug og genanvendelse af tekstiler og deltage i den videndeling, der er for denne relativt nye affaldsfraktion			
	5.1	Regulere den eksisterende indsamlingsordning (A)	vi vil regulere den eksisterende ordning for indsamling af tekstiler jævnfør Den nationale affaldsplan og udviklingen på området i planperioden		Endnu ikke igangsat	2025
	5.2	Mere genbrug af tekstiler	Vi vil afsøge mulighederne for genbrug af tekstiler.	?	Endnu ikke igangsat	2025
	5.3	Bedre genanvendelse af tekstiler (A)	Vi vil afsøge mulighederne for bedre genanvendelse af de indsamlede tekstiler.	4	Endnu ikke igangsat	2025
	5.4	Videndeling	Vi vil deltage i netværk for at vedligeholde og forbedre det interne vidensniveau på området.	1	Endnu ikke igangsat	2025
2023	6	Kommunale institutioner	Vi vil arbejde for at de kommunale institutioner minimerer mængden af affald, køber grønt ind, reparerer og genbruger. Særligt fokus på børn og unge			
	6.1	Minimere affaldsmængden (K)	Vi vil minimere mængden af affald på de kommunale institutioner. Særligt fokus på plast, mad- og haveaffald og bygge- og anlægsaffald	3	Selskabsgørelsen af affaldsområdet har skabt tvivl om den fremtidige organisering af indsatser om affaldshåndtering i kommunale institutioner og dermed også hvem i affalds- og genbrugsteamet, der skal løfte denne opgave fremadrettet. Der igangsættes derfor ikke større indsatser i de kommunale institutioner i 2023, men de muligheder, der viser sig vil blive grebet på forskellig vis. Hvad angår minimering af affaldsmængden overvejes det om der skal laves en særlig kampagne i klimaugen omkring dette.	2024
	6.2	Grønne indkøb (K) (A)	Vi vil arbejde for at Lejre Kommunes indkøbspolitik, der har fokus på forebyggelse, genbrug og genanvendelse bliver fulgt	4	Selskabsgørelsen betyder at initiativet afventer afklaring. Der er dog nedsat forskellige interne netværk om emnet, hvor vi undersøger, hvilke oplagte muligheder for projekter, der kunne være i fremtiden	2024
	6.3	Reparationsaktiviteter (K)	Vi vil søge at etablere reparationsaktiviteter i institutionerne	1	I 2022 besøgte Sæby repair café daginstitutionen Birken i klimaugerne. Vi håber, at samme forsøg kan gentages i 2023 i flere institutioner. Drives af repair caféer og institutioner	2023
	6.4	Genbrugsmaterialer til/fra institutioner	Vi vil undersøge muligheden for at etablere en intern ordning for direkte genbrug til og fra institutionerne, både måbler og kontorartikler samt affaldsressourcer, der kan bruges i kreative projekter på institutionerne	4	Større indsats afventer afklaring om selskabsgørelse. Der er dog nedsat en intern arbejdsgruppe, der samler erfaringer fra andre kommuner og evt. vil igangsætte nogle prøvehandlinger i 2023	2023
	6.5	Særlig indsats til børn/unge (A)	Vi vil gøre en indsats for at børn og unge får gode vaner med at sortere affald og tjekke op på udrulningen i 2021 af sortering i alle Lejres kommunale institutioner	1	Større indsats afventer afklaring om selskabsgørelse. Der er dog igangsat en indsamling af eksempler på, hvordan institutioner har indrettet sig i forhold til sortering og hvordan det går med det.	2023
	6.6	Videndeling	Vi vil deltage i netværk for at vedligeholde og forbedre det interne vidensniveau på området. Fx kan vi tage initiativ til at oprette genbrugsnetværk for hhv. skolerne, daginstitutionerne og SFO'erne	1	Større indsats afventer afklaring om selskabsgørelse. Vi vil dog indgå i eksterne netværk om samme, hvis muligheden byder sig	2024
2023	7	Erhvervsaffald	Mindske mængden af erhvervsaffald og opnå mere og bedre genanvendelse fra virksomheder. Det nationale pejlemærke er 55 % reel genanvendelse af erhvervsaffald i 2025			
	7.1	Ressourcetjek (K) (A)	Tilbyde virksomheder et ressourcecheck	5	Der er stor efterspørgsel fra virksomhederne efter hjælp til især affaldshåndtering efter nye nationale regler, der trådte i kraft ved årsskiftet. Den kommende selskabsgørelse af affaldsområdet har dog skabt tvivl om organisering af erhvervsaffaldsindsatsen fremover. Derfor afventer igangsættelse af dette initiativ mere afklaring	2024
	7.2	Støtte op om sortering i mindre virksomheder (K) (A)	Tilbyde mindre virksomheder at være med i de kommunale indsamlingsordninger	2	Vi er allerede i gang med at tilbyde virksomheder, der henvender sig at være med. I løbet af 2023 skal det politisk afklares, hvad de nærmere rammer for erhvervs deltagelse i de kommunale ordninger.	2023
	7.3	Stikprøvekontrol (A)	Deltage i ARGO projekt om at undersøge og dermed skabe muligheden for at mindske andelen af genanvendeligt affald i forbrændingen bl.a. gennem stikprøvekontrol	3	Projektet blev gennemført i løbet af 2022 og slut-workshop afholdt januar 2023. Vi afventer muligheden for yderligere tiltag. ARGO har førertrøjen på dette projekt	2024
	7.4	Madspildskampagne (A)	Undersøge mulighederne for at sætte fokus på madspild i restaurations- og servicebranchen	5	Den kommende selskabsgørelse af affaldsområdet har dog skabt tvivl om organisering af erhvervsaffaldsindsatsen fremover. Derfor afventer igangsættelse af dette initiativ mere afklaring	2024
	7.5	Cirkulære forretningsmodeller	Hjælpe virksomheder i retning af netværk og støtteordninger til udvikling af deres virksomhed i en cirkulær retning	?	Dette foregår allerede i erhvervsindsatsen i kommunen. Yderligere tiltag afventer afklaring om selskabsgørelse	2024
	7.6	Jord som affald	Vi vil se på muligheder for en bedre håndtering af jord	1	Igangsættelse afventer afklaring om selskabsgørelse	2024
2023	8	Genbrugspladsen	Også på genbrugspladsen vil vi mindske affaldet og udnytte ressourcerne bedre ved at genbruge og genanvende mere og bedre. Samtidig vil vi udvikle og udnytte mulighederne for at			
	8.1	Mere direkte genbrug (K) (A)	Vi vil stille mere affald, herunder også byggeaffald, til rådighed for direkte genbrug af af borgere og organisationer (...)	4	Som følge af nye nationale krav til etablering af "giv og tag" områder på genbrugspladserne arbejder ARGO i øjeblikket på en udvikling af muligheden for direkte genbrug på genbrugspladsen i Torsilstrup. Administrationen indgår aktivt i dette arbejde og vil især sikre, at også byggematerialer kan komme mere direkte i cirkulation, da der er væsentlige mængder og dermed CO2 besparelser at hente	2023
	8.2	Samarbejde med cirkulære virksomheder	Vi vil bidrage til udvikling af cirkulære forretningsmodeller hos virksomheder i Lejre Kommune ved at indgå i samarbejdsprojekter	?	Vi er løbende i dialog med ARGO om, hvordan lokale initiativtagere (virksomheder, foreninger og privatpersoner) kan aftage materialer fra genbrugspladsen. De nye nationale regler for afsætning af genbrug skal tages i betragtning.	2023
	8.3	Udvikle fremtidens genbrugsplads i Lejre	Vi vil arbejde på at udvide og modernisere genbrugspladsen og i den forbindelse gøre genbrugspladsen mere tilgængelig med nedsænkede containere	?	Det er aftalt mellem Lejre Kommune og ARGO, at der er behov for en større og mere moderne genbrugsplads i Lejre Kommune. Mulighederne for udbygning på eksisterende plads er begrænsede. Forslag til løsninger vil blive lagt frem i særskilt sag.	2023
	8.4	Genbrugspladsen som formidlingsplatform	Genbrugspladsen kan bruges som platform for læring om ressourcer og cirkulær økonomi - både for børn, unge, voksne og ældre	1	ARGOs læringsindsats er i gang med dette. Vi vil bidrage til at denne information kommer ud til kommunens institutioner, så der bliver gjort brug af tilbuddet.	2023
	8.5	Nærgenbrugspladser	Vi vil se på muligheden for at udvikle decentral genbrugspladser til gavn for mere lokal cirkulation af ressourcer i landsbyerne	2	Dette initiativ kan med fordel samtænkes med undersøgelsen af muligheder for udvikling af storskraldsindsatsen. Meget af det som borgerne sender til storskrald kunne muligvis genbruges direkte ude i nærområdet.	2023
	8.6	Social- og beskæftigelsesindsats	Genbrugspladsen skal fortsat være et godt springbræt til et job og vi vil udvikle mulighederne for at støtte den sociale indsats i kommunen	0	Vi bakker op om ARGOs initiativer på dette område	2023
2023 - 2028	9	Optimere ordninger	Alle initiativer under 9 har til formål at optimere de eksisterende affaldsordninger. Både hvad angår drift, økonomi, service og miljø.			

2023	9.1	Storskrald (A)	særligt fokus på mere genbrug	2	Vi vil inden indsamlingen i maj forsøge at forbedre borgernes sortering i ordningen, så endnu mere kan indsamles og mere genanvendes. Vi vil deltage i - og være driver for - kommende arbejdsgruppe i ARGO-regi, hvor vi sammen ser på potentialer i storskraldet og udviklingen af ordningerne. Disse drøftelser vil vi bruge til at planlægge et kommende udbud af ordningen. Nuværende aftale løber til og med 2023. Muligheden for forlængelse undersøges, så der er længere tid til at forberede et udbud og så kommende selskabsgørelse kan indtænkes i dette.	2023
	9.2	Farligt affald (A)	Særligt fokus på at få udbredt kendskabet til ordningen og tilbyde alternative indsamlingsløsninger til det farlige affald, f.eks. en mindre boks.	1	Endnu ikke igangsat	2027
	9.3	Glas	Særligt fokus på afsætning og opsætning af kuber og muligheden for at komme af med glas for dårligt gående. Kuberne er særdeles synlige i landskabet og ved udskiftning eller placering af nye kuber skal det overvejes hvilken type, der vælges og hvordan de i øvrigt bedst tager sig ud i miljøet.	2	Endnu ikke igangsat	2025
	9.4	papir og pap	Særligt fokus på genbrug og genanvendelse	4	Endnu ikke igangsat	2025
	9.5	Restafflad	Særligt fokus på affaldsforebyggelse og på at få det genanvendelige og farlige affald ud af restaffaldet, evt. en indsats for "udfordrede borgere" og særlige beholdere til uhygiejnisk affald på fx plejecentre.	1	Endnu ikke igangsat	2024
	9.6	Apotekerordningen	Særligt fokus på modtagelse og afsætning.	1	Endnu ikke igangsat	2024
2023	9.7	Småt elektronik og batterier på låg	Særligt fokus på data og indsamlingsmetode	1	Vi vil gennem det nye samarbejde med konsulentfirmaet JHN-processor (se indsatsområde 11) sikre os, at vi har de fornødne data om ordningen for småt elektronik og batterier tilgængelige. Vi vil tjekke vores kommunikation om ordningen til borgerne (herunder sammenhængen til miljøboksen og storskraldsordningen) og evt. indgå i en fælles kampagne med bl.a. Solrød om vigtigheden af at udsortere elektronik. Der vil også blive informeret om småt elektronik og batterier på låg i en kommende film om miljøboksen	2023
2024	10	Affald i det offentlige rum	Vi vil mindske den mængde affald, der havner i naturen og i det øvrige offentlige rum. Vi vil samtidig udnytte de			
	10.1	Intet affald i det offentlige rum (A)	Vi vil forebygge affald i naturen og på øvrige offentlige områder gennem en kommunikationsindsats og andre motiverende indsatser, vi vil desuden støtte lokale initiativer, herunder DN's årlige affaldsindsamling og Affaldsfri Fjord. Vi vil se på muligheden for medlemskab af Hold Danmark Rent.	0	Endnu ikke igangsat	2024
	10.2	Affaldssortering i det offentlige rum (A)	Vi vil gøre det nemmere at sortere affaldet i det offentlige rum ved fx at opsætte beholdere til sortering på udvalgte steder. Vi vil også se på en optimering af de eksisterende opsatte beholdere til affald i det offentlige rum og om deres placering på udvalgte stiftorløb er hensigtsmæssig.	1	Endnu ikke igangsat	2024
	10.3	Affaldssortering ved events (A)	Vi vil øge affaldssorteringen ved offentlige events, fx ved at se på muligheden for at stille krav til arrangører.	1	Endnu ikke igangsat	2024
2023	11	Data	Vi vil sikre os, at vi til enhver tid har korrekte og anvendelige kdata for husholdnings- og erhvervsaffald til rådighed			
	11.1	Valide data	Vi vil i højere grad kvalitetssikre data i interne og eksterne systemer, så data for husholdninger og erhverv er valide og anvendelige som beregningsgrundlag	0	Vi har indgået aftale med konsulentfirmaet JHN-processor om at bistå os med indhentning og kvalitetssikring af data på affaldsområdet i formater, der matcher Lejre Kommunes ordninger og behov. Arbejdet med indhentning og kvalitetssikring af data er allerede godt igang. Aftalen løber indtil videre	2023
	11.2	Nemmere adgang til data	Vi vil sikre vores adgang til nødvendige data og opbygge et system, så de er nemt tilgængelige på månedlig basis	0	Som et led i aftalen med JHN-processor har vi adgang til portalen affaldsviden.dk. Vi vil arbejde på at data herfra også kan bruges til formidling til offentligheden, f.eks. Via integration med vores hjemmeside. Forventes gennemført i løbet af 2023 og herefter blive opdateret i løbet af hele planperioden frem til 2028	2023